

CHUIG BOIRD BHAINISTÍOCHTA AGUS
PRÍOMHOIDÍ NA mBUNSCOILEANNA

- **Socruithe simplithe ar mhaithe leis an gClárleabhar, an Leabhar Rolla agus an Leabhar Tinrimh Laethúil a choimeád**
- **Soiléiriú maidir leis an gClár atá le coimeád faoin Acht Oideachais (Leas), 2000.**

1. Réamhrá

Le héifeacht ó thús na scoilbhliana 2013/14 tá an Roinn ag simpliú na riachtanas chun an Clárleabhar, an Leabhar Rolla agus an Leabhar Tinrimh Laethúil a choimeád ag bunscoileanna. Tugtar cuntas ar mhionsonraí na socruithe nua san [Aguisín](#) leis an gcioclán seo.

Soiléiríonn an ciorclán seo chomh maith go meastar, i gcás bunscoileanna, an Clárleabhar a bheith ina “chlár” chun críocha Ailt 20 den Acht Oideachais (Leas), 2000.

2. Clárleabhar

Tá sé deimhnithe don Roinn ag an mBord Náisiúnta Leasa Oideachais (An Bord) go meastar, i gcás bunscoileanna, an Clárleabhar a bheith ina “chlár” chun críocha Ailt 20 den Acht Oideachais (Leas), 2000. Faoin Acht Oideachais (Leas), 2000, áit a bhfuil leambh cláraithe i scoil, níl cead ag príomhoide na scoile ainm an linbh a bhaint den chlár go dtí go mbeidh fógra i scríbhinn faighte aige nó aici de réir an Achta á rá go bhfuil an leambh cláraithe i scoil eile nó cláraithe (faoi Alt 14 den Acht Oideachais (Leas), 2000) leis an mBord.

Soiléiríonn an ciorclán seo chomh maith gur leor mar shásamh ar an riachtanas faoi Alt 20(4) den Acht Oideachais (Leas), 2000 go “mbainfí” ainm linbh ó chlár na scoile, sa chás go bhfuiltear tar éis fógra a thabhairt don scoil go bhfuil leanbh cláraithe i scoil eile nó cláraithe (faoi Alt 14 den Acht Oideachais (Leas), 2000) leis an mBord, an méid seo a nótáil sa Chlárleabhar. Ní ceadaithe, áfach, mionsonraí dalta a scrios, a chur in eagar nó a bhaint go fisiciúil ón gClárleabhar **i dtosca ar bith**. Tá tuilleadh mionsonraí maidir leis an riachtanas seo a shásamh leagtha amach in [Alt 2.3 \(c\)](#) den Aguisín leis an gCiorclán seo.

3. Riachtanas ar scoileanna taifid chearta a choimeád

Leithdháiltear foirniú agus deontais ar scoileanna bunaithe ar líon an ndaltaí a bhíonn rollaithe i ngach aon scoil ar 30^ú Meán Fómhair gach bliain. Is den tábhacht ar fad é mar sin go gcoimeádfadh scoileanna taifid chearta maidir le rolluithe agus tinreamh scoile. Cuimhníodh Boird Bhainistíochta agus Príomhoidí go bhfuil dualgas orthu a chinntiú go bhfuil na figiúirí rollaithe a chuirtear faoi bhráid na Roinne ceart agus a chur in iúl don Roinn é láithreach má bhíonn aon earráid nó mírialtacht i dtuairisceán rollaithe a scoileanna.

Tá freagracht ar Phríomhoidí as an gClárleabhar, an Leabhar Rolla agus an Leabhar Tinrimh Laethúil a choimeád ceart agus ní mór dóibh a chinntiú go gcoimeádann gach múinteoir an Leabhar Rolla i gcomhair na ranganna lena mbaineann. **Is é polasaí na Roinne i gcásanna ar bith ina ndearnadh na taifid rollaithe a lua thar ceart d’aonghnó ná iad a tharchur chuig An nGarda Síochána.**

Ní mheastar daltaí a scriosadh as an Leabhar Rolla (fiú má tá siad fágtha ar an gClárleabhar chun críocha Ailt 20 den Acht Oideachais (Leas), 2000) a bheith ina rollacháin bhailí agus ní ceart iad a chur san áireamh i dtuairisceán rollaithe na scoile chuig an Roinn. Míníonn [Alt 4](#) den chiorclán seo an difríocht idir ainm dalta a scrios as an Leabhar Rolla agus ainm dalta a bhaint ón gclár.

4. Ainm dalta a scrios as an Leabhar Rolla agus ainm dalta a bhaint ón gclár

Tugtar faoi deara nach ionann ainm dalta a scrios as an Leabhar Rolla agus ainm dalta a “bhaint” ó chlár na scoile chun críocha Ailt 20 den Acht Oideachais (Leas), 2000.

Le héifeacht ó thosach na scoilbhliana 2013/14, ní mór dalta a scrios ón Leabhar Rolla (i) a luaithe is eol don mhúinteoir go bhfuil an dalta tar éis an scoil a fhágáil nó (ii) ar an gcéad Luan i ndiaidh **asláithreachta de 20 lá scoile as a chéile**. Faoi Alt 20 den Acht Oideachais (Leas), 2000, áfach, ní mór ainm linbh a fhágáil ar Chlárleabhar na scoile go dtí go mbeidh an fógra riachtanach faighte ag an bPríomhoide ó scoil eile (nó ón mBord) de réir an Achta.

Is leor mar shásamh ar an riachtanas faoi Alt 20(4) den Acht Oideachais (Leas), 2000 go “mbainfí” ainm linbh ó chlár na scoile, sa chás go bhfuiltear tar éis fógra a thabhairt don Phríomhoide go bhfuil an leanbh cláraithe i scoil eile nó cláraithe (faoi Alt 14 den Acht Oideachais (Leas), 2000) leis an mBord, an méid seo a nótáil sa Chlárleabhar. Ní ceadaithe, áfach, mionsonraí dalta a scrios, a chur in eagar nó a bhaint go fisiciúil ón gClárleabhar **i dtosca ar bith**.

Mar atá luaite in [Alt 3](#), ní mheastar daltaí a scriosadh as an Leabhar Rolla (fiú ma tá siad fágtha ar an gClárleabhar chun críocha Ailt 20 den Acht Oideachais (Leas), 2000) a bheith ina rollacháin bhailí agus ní ceart iad a chur san áireamh i dtuairisceán rollaithe na scoile chuig an Roinn.

5. Bunachar sonraí daltaí bunscoile ar líne

Ta tús curtha ag Aonad Staitisticí agus Aonad TF na Roinne le forbairt bhunachar sonraí daltaí bunscoile ar líne. Tionscadal mór é seo agus tá an Roinn ag beartú tús a chur le próiseas comhairlithe leis na comhlachtaí bainistíochta agus na comhpháirtithe cuí oideachais go luath i bhFómhar 2013. Nuair a bheidh sé faoi lán seoil, cuimseoidh bunachar sonraí na ndaltaí bunscoile ar líne taifead de shonraí ag leibhéal an dalta aonair ar a n-áirítear an Uimhir Phearsanta Seirbhíse Poiblí (UPSP). Tá sé i gceist go ngabhfadh bunachar sonraí na ndaltaí bunscoile ar líne in áit Dhaonáireamh Bliantúil na Scoileanna Náisiúnta agus beidh an raon athróg a bhaileofar ar aon dul leo siúd a bhailítear sa daonáireamh.

De réir mar a thagann forbairt ar nádúr agus scóip bhunachar sonraí na ndaltaí bunscoile ar líne, machnóidh an Roinn arís ar cheart gan ligint do scoileanna ach córais leictreonacha taifead a úsáid ag leibhéal na scoile chun an Clárleabhar, an Leabhar Rolla agus an Leabhar Tinrimh Laethúil a choimeád. Bhí roinnt pléanna ag an Roinn leis na comhpháirtithe cuí oideachais maidir leis seo. I bhfianaise chastacht na gceisteanna a bhaineann leis seo,

tionólfar tuilleadh pléanna maidir leis na riachtanais íosta a chaithfidh córais leictreonacha dá leithéid a shásamh (i réimsí ar nós sláine sonraí, rianta iniúchta, cosaint sonraí, maoirseacht agus cór-riachtanais eile córais etc).

Go dtí go bhforbrófar bunachar sonraí na ndaltaí bunscoile ar líne, áfach, cuimhníodh scoileanna nach mór an Clárleabhar agus an Leabhar Rolla a choimeád i gcónaí sa bhformáid láimhe atá ann faoi láthair. I gcás an Leabhair Tinrimh Laethúil, tá cead ag scoileanna a roghnú úsáid a bhaint as [leagan excel den leabhar](#) atá le fáil le híoslódáil ó shuíomh gréasáin na Roinne (tuilleadh sonraí ag [rannán 4](#) den Aguisín leis an gcioclán seo).

6. Scaipeadh an chiorcláin

Is ceart cóip den chiorclán seo a chur ar fáil do bhaill an bhoird bhainistíochta agus d'fhoireann múinteoireachta gach aon scoile. Is féidir rochtain ar an gcioclán seo ar shuíomh gréasáin na Roinne Oideachais agus Scileanna ag www.education.ie.

7. Ceisteanna maidir leis an gcioclán seo

Is ceart ceisteanna a bhaineann leis an gcioclán seo a chur sa ríomhphost chuig an Roinn ag:

schoolgovernance@education.gov.ie

Is féidir chomh maith go bhfoilseoidh an Roinn liosta de na Ceisteanna Coitianta ar shuíomh gréasáin na Roinne maidir leis an gcioclán seo.

Hubert Loftus

Príomhoifigeach

Rannóg Rialachas na Scoileanna

Iúil 2013

AGUISÍN: Socruithe Simplithe do choimeád an Chlárleabhair, an Leabhair Rolla agus an Leabhair Tinrimh Laethúil

1. Socruithe Simplithe ó 2013/14 amach

Le héifeacht ó thús na scoilbhliana 2013/14, tá an Roinn ag simpliú na riachtanas do choimeád an Chlárleabhair, an Leabhair Rolla agus an Leabhair Tinrimh Laethúil ag bunscoileanna. Tá sonraí faoi na socruithe simplithe seo leagtha amach thíos.

Is ceart do scoileanna a nótáil nach gá leabhair nua a fháil chun déileáil leis na socruithe simplithe seo agus is ceart do scoileanna na leabhair atá acu cheana a úsáid i gcónaí ag cur san áireamh na n-athruithe atá leagtha amach san aguisín seo. Ní mór gach taifead a choimeád de réir riachtanais na reachtaíochta cuí cosanta sonraí.

Taobh amuigh de na mionathruithe sainiúla atá leagtha amach sa chiorclán seo, tá na horduithe agus na riachtanais go léir atá ann cheana agus a bhaineann le coimeád an Chlárleabhair, an Leabhair Rolla agus an Leabhair Tinrimh Laethúil i bhfeidhm i gcónaí.

Is féidir rochtain ar shamplaí de na socruithe simplithe do na trí leabhar [anseo](#).

2. Socruithe don Chlárleabhar

2.1 Is éard is cuspóir leis an gClárleabhar a bheith ann ná taifead buan a choimeád de stair scoile gach aon dalta agus é a chur i láthair i bhfoirm shoiléir, bheacht. Le héifeacht ó thús na scoilbhliana 2013/14, is ceadaithe an Clárleabhar a chomhlánú i mBéarla nó i nGaeilge agus is ceadaithe do scoileanna, más mian leo, úsáid a bhaint as Clárleabhar amháin seachas Clárleabhair ar leith a bheith acu do bhuachaillí agus cailíní.

Mar atá leagtha amach ag Rannán 2 den chiorclán, tá an Bord tar éis a dheimhniú don Roinn go measann sé gurb ionann Clárleabhar na scoile agus an "clár" chun críocha Ailt 20 den Acht Oideachais (Leas), 2000 i gcás bunscoileanna.

2.2 Ní thairfeadfar an t-eolas seo a leanas sa Chlárleabhar **feasta**:

- (a) Slí bheatha an tuismitheora/caomhnóra nó na dtuismitheoirí/caomhnóirí
- (b) Eolas faoi ghnóthachtálacha an dalta sna hábhair éagsúla curaclacha, sonraí faoi scrúduithe dochtúra agus measúnuithe síceolaíocha.

2.3 Is iad seo a leanas **na hathruithe** ar an eolas atá le taifeadadh sa Chlárleabhar:

- (a) is é ainm an dalta mar atá sé taifeadta ar theastas breithe an dalta nó ar dhoiciméad dlí eile cuí an t-ainm a thaifeadfar do dhalta sa Chlárleabhar. Ní inghlactha a thuilleadh an t-ainm ar theastas baiste (nó ar dhoiciméad eile nach doiciméad dlí é) chun na críche seo:
- (b) sa cholún dar ceannteideal “Sainchreideamh de réir an Tuismitheora (nó an Chaomhnóra)”, is ceart sonraí faoin reiligiún nó faoin gcreideamh nó, áit is cuí, gan reiligiún ná creideamh ar bith, a thaifeadadh de réir mar a chuireann an Tuismitheoir nó an Caomhnóir in iúl iad;
- (c) úsáidfean an colún dar ceannteideal “Eolas Breise” feasta chun cásanna a thaifeadadh inar “baineadh” ainm linbh ón gClárleabhar de réir riachtanais an Achta Oideachais (Leas), 2000. Faoin Acht Oideachais (Leas), 2000 ní ceadaithe ainm linbh a “bhaint” ó chlár na scoile ach amháin sna tosca seo a leanas:
  - (i) áit a bhfaigheann Príomhoide fógra faoi Alt 20(4) den Acht Oideachais (Leas), 2000 go bhfuil leanbh cláraithe i scoil aitheanta eile, ní mór don Phríomhoide ainm an linbh i gceist a “bhaint” ó Chlárleabhar na scoile (mura mbíonn an leanbh ag fáil cuid dá (h)oideachas ag an scoil i gcónaí) nó;
  - (ii) áit a bhfaigheann Príomhoide fógra faoi Alt 20(6) den Acht Oideachais (Leas), 2000 go bhfuil leanbh cláraithe sa chlár a choimeádann an Bord (i.e. clár an Bhoird de linbh atá ag fáil oideachais in áit seachas scoil), ní

mór don Phríomhoide ainm an linbh i gceist a “bhaint” ó Chlárleabhar na scoile.

Is leor mar shásamh ar an riachtanas ainm linbh a “bhaint” ón gClárleabhar sna tosca atá leagtha amach ag (i) agus (ii) thuas an méid seo a nótáil sa cholún dar ceannteideal “Eolas Breise” don leanbh lena mbaineann, agus an dáta inar baineadh an leanbh ón gelár agus foráil chuí an Achta a shonrú. Mar shampla, má fhaigheann scoil fógra ar 14 Deireadh Fómhair 2013 go bhfuil leanbh cláraithe i scoil eile, is ceart an iontráil seo a leanas a dhéanamh: “Bainte ón gelár 14/10/2013. Alt 20(4)”. Ní mór an fógra a bhaineann a choimeád agus a chur ar fáil don Roinn agus/nó don Bhord ar a iarraidh. Ní ceadaithe, áfach, mionsonraí dalta a scríos, a chur in eagar nó a bhaint go fisiciúil ón gClárleabhar **i dtosca ar bith**.

Is féidir rochtain ar na socruithe simplithe don Chlárleabhar [anseo](#):

3. Socruithe don Leabhar Rolla

3.1 Is éard is cuspóir leis an Leabhar Rolla ná tinreamh laethúil agus tinreamh carnach daltaí aonair a thairfeadh.

3.2 Ní thairfeadh an t-eolas seo a leanas sa Leabhar Rolla **feasta**:

(a) eolas a bailíodh cheana i gColún G (líon laethanta a raibh an dalta ar an rolla nár áiríodh sa mheánlíon don ráithe);

(b) eolas a bailíodh cheana i gColún L (maidir le rollachán agus tinreamh comhiomlánaithe daltaí faoi bhun 6 agus os cionn 14 bliana d’aois);

(c) sonraí faoi mheánaois na ndaltaí sa rang/sna ranganna (a thairfeadh roimhe seo ag bun an leathanaigh). Is ceart é sin a fhágáil bán.

3.3 Ag seo a leanas **na hathruithe** ar an eolas atá lena thairfeadh sa Leabhar Rolla:

- (a) ní gá eolas a bailíodh roimhe seo i gcolúin H, I agus M (maidir le tinreamh comhlánaithe do dhaltaí aonair agus sonraí faoi sheoltaí daltaí) a iontráil sa Leabhar Rolla agus is féidir iad a fhágáil bán más áil leis an scoil sin;
- (b) marcálfar dalta i láthair nó as láthair ag am an ghlaigh rolla agus ní bheidh aon fhoráil ann do choigeartú a dhéanamh ar an Leabhar Rolla áit nach gcríochnaíonn dalta an lae iomláin scoile ina dhiaidh sin nó a dtagann sé tar éis an ghlaigh rolla;
- (c) ní mór ainm dalta a scrios as an Leabhar Rolla ar na cúiseanna seo a leanas:
- (i) a luaithe is eol don mhúinteoir go bhfuil dalta tar éis an scoil a fhágáil nó;
  - (ii) ar an gcéad Luan i ndiaidh asláithreachta de 20 lá as a chéile.

Tá an gnás lena scriostar ainm dalta as an Leabhar Rolla tríd an gceannlitir “B” a chur isteach agus líne a tharraingt tríd an tsraith chuí den Leabhar Rolla fanta mar an gcéanna i gcónaí.

Is féidir rochtain ar shampla de shocruithe simplithe don Leabhar Rolla [anseo](#).

4. Socruithe don Leabhar Tinrimh Laethúil

4.1 Is éard is cuspóir leis an Leabhar Tinrimh Laethúil ná eolas achomair maidir le tinreamh laethúil, míosúil agus bliantúil daltaí a thairfead. Ní bheidh an leabhar seo le fáil mar chóip chrua feasta ach tá sé le fáil anois mar scarbhileog Excel ar shuíomh gréasáin na Roinne. Is féidir le scoileanna an chóip chrua den leabhar seo atá acu faoi láthair a úsáid i gcónaí go dtí go mbeidh sé ídithe nó is féidir leo roghnú anois an leagan Excel den leabhar a úsáid, atá le fáil le híoslódáil ó shuíomh gréasáin na Roinne [anseo](#). Is ceart do scoileanna atá ag úsáid na cóipe chrua den Leabhar Tinrimh Laethúil atá acu faoi láthair na socruithe simplithe chun é a choimeád a nótáil, atá leagtha amach i [Rannán 4.2](#) agus [4.3](#) thíos.

Déanann leagan Excel soláthar do thairfead ar leith de naíonáin shóisearacha agus sinsearacha agus ní mór do scoileanna atá ag úsáid an leagain seo eolas a thairfead go

leithleach do na ranganna seo. Cuimsíonn leagan Excel foirmlí ionsuite a áiríonn go huathoibreach na hiomláin agus na céatadáin chuí agus a ghinfidh go huathoibreach chomh maith sonraí carnacha laethúla, míosúla agus bliantúla.

Ní mór do scoileanna atá ag úsáid leagain Excel cóipeanna de thaifead Excel a phriontáil agus a choimeád do gach aon mhí. Caithfidh an Príomhoide é seo a shíniú mar thaifead iomlán, fíréanta agus ceart agus caithfidh sé a bheith ar fáil don Roinn ar a iarraidh. Is é an dáta deireanach don thaifead seo a phriontáil agus a chomhadú ná an cúigiú lá scoile tar éis dheireadh na míosa lena mbaineann.

4.2 Níl sé riachtanach an t-eolas seo a leanas a thaifeadadh sa Leabhar Tinrimh Laethúil feasta:

- (a) ní thaifeadfar feasta sonraí faoi na múinteoirí sa leathanach dar ceannteideal “Na hOidí” atá suite gar do bhrollach na cóipe crua den leabhar. Ní mór an leathanach seo a fhágáil bán.
- (b) sa leathanach le haghaidh na tinrimh laethúla do gach mí a thaifead, ní thaifeadfar feasta na nithe seo a leanas i mbosca Achoimre na Míosa ag bun gach leathanaigh ar dheis:
  - (i) Meánuimhir;
  - (ii) Laethanta gan áireamh;
  - (iii) Iomláin ghlana agus
  - (iv) An Mheánuimhir.
- (c) eolas a bailíodh cheana sna leathanaigh le haghaidh sonraí achomaire míosúla, ráithiúla agus bliantúla a thaifead. Is iad seo na leathanaigh atá le fáil faoi láthair ag cúl (ó leathanach 108 ar aghaidh) na cóipe crua den leabhar.

4.3 Ag seo a leanas **na hathruithe** ar an eolas atá lena thaifeadadh sa Leabhar Tinrimh Laethúil:

- (a) Ní bheidh sé riachtanach feasta an leathanach dar ceannteideal “III” atá suite ag brollach an leabhair a chomhlánú. Féadfar é seo a chomhlánú de réir mar is rogha leis an scoil.

Is féidir rochtain ar shampla de na socruithe simplithe don Leabhar Tinrimh Laethúil [anseo](#).

Ní bheidh an Leabhar Tinrimh Laethúil le fáil mar chóip chrua feasta ach tá sé le fáil anois mar scarbhileog Excel ar shuíomh gréasáin na Roinne [anseo](#).

5. Leabhair Rolla agus Clárleabhair a Ordú

Nuair atá siad ag teastáil, is ceart don Phríomhoide orduithe do Leabhair Rolla agus Clárleabhair a chur sa ríomhphost chuig an seoladh seo a leanas:

requestrollbooks@education.gov.ie

Naisc le comhaid:

Íoslódáil cóip den [\(Leabhar Tinrimh Laethúil\)](#)